

Franciaország ugyanis kénytelen állandó nagyszámú haderőt tartani a hátsó-indiai félszigeten, amelynek utánpótlása és ellátása komoly terhet ró a francia adófizetők vállára.

Párizsban általában reménytelennek tartják azt, hogy Indokínát fegyverrel vissza lehessen hódítani a Ho Si Minh vezetése alatt álló függetlenségi mozgalomtól.

A francia gyarmatbirodalom labilis helyzetére az vet legkirívóbb fényt, hogy amíg a két világháború között Franciaország tengerentúli hadereje 150 000 főből állott, ma 300 000 emberrel sem tudja ott fenntartani a rendet. Indokínában és Madagaszkárban jóformán krónikussá vált a forradalom és gerillaharc, Észak-Afrikában a politikai helyzet szintén kiéleződött, sőt a legutóbbi értesülések szerint Francia Nyugat-Afrikában is (Dakar), megerősödött a nacionalista mozgalom. Mivel a jelenlegi francia kormány politikája bizonytalan és kicsinyesen habozó, a gyarmatok nagyobb részt az ottani parancsnokoló tábornok és kormányzó egyéni megítélése szerint kormányoztatnak. Ez természetesen Franciaország tekintélyének csorbulását jelenti, és a gyarmatok lakosságát még inkább ellenállásra ösztönzi.

Nem hozott e téren enyhülést a francia alkotmány értelmében az elmúlt héten Versailles-ban összehívott „Francia Unió” (anyaország és gyarmatbirodalom) parlamentjének összeülése sem. Ezen parlamentnek ugyanis, amely szervezetileg hasonló a francia országgyűléshez (Nemzetgyűlés és Köztársasági Tanács), csupán konzultatív hatásköre van, érvényes határozatokat azonban egymaga nem hozhat. Ennek következtében nézik szkepticizmussal és bizalmatlansággal működését a gyarmatok népei, amint hogy nem veszik azt túlságosan komolyan francia részről sem. A franciák érzékének hiányát a gyarmati kérdések megoldásában mi sem bizonyítja világosabban, mint az a tény, hogy amidőn az egész világon a gyarmati népek nagyarányú emancipációja folyik, ugyanakkor a francia kormány nemcsak attól vonakodik, hogy a legkisebb engedelményt tegye saját gyarmatai felé, de még a háború végén feléjük tett ígéretei (algíri konferencia) alól is igyekszik kibújni.

PIL 283. f. 12/109. ó. e. (egykorú másolat)

¹ A francia kormányok makacs ellenállása miatt V. Mohamed szultán csak 1956 márciusában érte el Marokkó függetlenségét.

414. MOLNÁR ERIK TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. január 14.)

Követ úr hazajöveteléhez hozzájárulok, távolléte idején Erős tanácsost bízom meg ideiglenes ügyvivői teendőik ellátásával.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

415. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. január 15.)

Tárgy: Világpolitikai helyzet 1948 elején.

Előző világpolitikai tárgyú jelentéseimre hivatkozással tisztelettel közlöm Miniszter Úrral, hogy az, amit előző jelentéseimben írtam, többé-kevésbé beigazolódott. A világ